

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

2018-02-22

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

ERIKSBERGS FÖRSKOLA

2018.03.01-2019.02.28

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfarings sätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfarings sättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelse för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Lille Skutt Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Observationer

Resultat utifrån utvärderingen:

Vi har sett att barnen har blivit mer självständiga. Vi har sett att de flesta barn är trygga och vågar att säga nej och ifrågasätta. Men vi känner att vi behöver fortsätta arbetet.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
-

Kartläggningsmetoder som använts:

Observationer

Mål/ Åtgärder

Mål: Alla barn ska känna sig trygga med att vistas i förskolan, både ute och inne.

Åtgärd: Vi har sett under observationerna att vissa barn är otrygga och behöver stöd av oss vuxna. Vi tänker därför involvera föräldrarna i vårt arbete. Vi vill arbeta för att förebygga mobbning, då osäkra och otrygga barn lätt kan bli utsatta högre upp i åldrarna. Vi kommer att jobba med att stärka barnen självkänsla och att våga säga nej. I arbetet kommer vi att använda bland annat böcker, massagesagor.

Remiss och färdigställande

Februari – mars 2018

Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
-

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Alla barn ska känna sig trygga med att vistas på förskolan, både ute och inne.	Vi har sett under observationerna att vissa barn fortfarande är otrygga och behöver stöd av oss vuxna	Vi tänker därför involvera föräldrarna i vårt arbete. Vi vill arbeta för att förebygga mobbning, då osäkra och otrygga barn lätt kan bli utsatta högre upp i åldrarna. Vi kommer att jobba med att stärka barnen självkänsla och att våga säga nej. I arbetet kommer vi att använda bland annat böcker, messagesagor.	Mars 2018-mars 2019	Samtliga pedagoger	Januari-mars 2019

Bamse **Utvärdering**

Utvärderingsmetoder som använts:

Vi har använt oss av observationer men även intervjuer med barnen. Vi ser även att de samtal vi haft med vårdnadshavarna, exempelvis trivselsamtal, ligger till grund för vår utvärdering.

Resultat utifrån utvärderingen:

Målet att minska de kränkande och trakasserande orden mellan barnen är svårt att utvärdera eftersom personalsammansättningen har ändrats i omgångar, samt att barngruppen har kommit att ändra på sig i form av ålderssammansättning. Från att tidigare varit en 3-5 års grupp till en 1-5 års grupp. De yngsta barnen uttrycker sig inte genom det talade språket och därav blir vårt valda mål inte utvärderingsbart på samma vis då förutsättningarna har kommit att ändras sedan tidigare kartläggning skrevs. Uttryck som tidigare lyfts såsom ”du får inte vara med” förekommer fortfarande likväl som vi kan se att de yngsta barnen vilka saknar det talade språket tar till andra uttrycksformer. Vi är medvetna om hur barnen tilltalar och bemöter varandra. Vi ser i nuläget ingen kränkande behandling, men det är något som vi i vår dagliga verksamhet arbetar med för att förebygga.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar

Kartläggningsmetoder som använts:

Observationer, reflektioner i arbetslaget samt samtal med barn och vårdnadshavare.

Mål/ Åtgärder

Mål: Minska de kränkande och trakasserande orden mellan barnen.
Åtgärder: Samtliga i arbetslaget samtalar tillsammans med barnen direkt vid en konflikt. Vi har även arbetat med materialet ”tio små kompisböcker” med tillhörande lärarhandledning (samtalskort).

Remiss och färdigställande

Ett utkast har hängts ut i hallen till vårdnadshavarna på remiss i Mars 2018. Planen färdigställdes i april.

Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
- Observationer.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Genom att konstruera lekgrupper ska vi arbeta med allas lika värde.	Under observationerna av barngruppen har vi uppmärksammat "hierarkier" mellan barnen. I samtal mellan barnen kan vi höra uttryck såsom "du är inte med i mitt lag", "du får inte komma på mitt kalas" eller "ska vi vara kompisar idag när hen inte är här". Vi kan även se att barnen stundom har svårt att kommunicera med varandra och tar istället till fysisk handling.	Samtal med barnen om allas lika värde. Arbeta mer strukturerat med lekgrupper.	Mars 2018- Mars 2019	Samtliga pedagoger.	Januari-Mars 2019

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.